

Előfizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

3 hasábos petit-or egyszer
9 kr., többszöri hirtetésnél 7 kr., Bélyegdíj
30 kr.

Nyilttér petitsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertelen leveleket
csak ismert kezektől fo-
gadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

A kuruzslásról.

A haladás, a fölvilágosultság a nép- és embercsalásnak igen sok módját megszüntette már. Azok a tisztességes, becsületes, de verejtéket izzó munkából élehetetlenek, kik különböző bűbajos mesterséggel, a titkos varázslat különböző nemével csalták embertársaikat, ma már jó részben talajt veszítettek. A jövendőmondás, a megbűvölés misztikus erejét nevetségessé tette a legelmebb ismeret. Csupán a kuruzslás maradt fenn emlékeül a boszorkány-századoknak.

A kuruzslás tulajdonképen az a mód, melylyel valaki egy és más betegséget babonás uton akar gyógyítani. Ezen babonás gyógy-módban, a kuruzsolásban azután még legtöbb helyen föltétlenül hisz és bizik a mi jó magyar köznépünk. Sőt vannak oly egyének is, kik értelmiség dolgában jóval felette állanak a köz-népnek, de azért akárhányszor kuruzsoláshoz fordulnak. Nem éppen a közönséges, korlátolt elme föltétlenül bizalmával, hanem azzal a gondolattal, hogy hátha mégis van valami a dolgban; mert hát hiszen a jó Isten fűbe, fába adta az orvosságot.

Eppen nem lehet hát azon csodálkozni, hogy ilyen körülmények között majdnem minden falunak, de legalább minden vidéknek van egy-egy kuruzslója, „javas“ vagy „javos“-a. Egyik vidéken így, a másikon amugy hívják. Nemre nézve kétféle kiadásban találhatók a kuruzslók; férfi- és nőnemben egyaránt. A tapasztalat azt igazolja ugyan, hogy a férfi-kuruzslók inkább csak állatgyógyítással, míg ellenben a nő-kuruzsolók embergyógyítással foglalkoznak, de azért nincsenek kizárva az universalisták, kik a legkisebb szárnyastól vagy csuszó-mászótól a lelkes emberig minden teremtmény bajára tudnak gyógyírt. Ezeknek azután roppant nagy a hírek, nevők, roppant nagy a kelendőségük. A köznép bizonyos féltelmes tisztelettel van eltelve irántuk s föltétlenebbül bizik bennök, mint a legszakértőbb,

legtudományosabb orvosban, föltétlenebbül, mint a lelkiatyákban.

Igaz, hogy — hála a haladottságnak — most már szakértő-orvosaink elég szép számban vannak; intézkedve van arról is, hogy minden vidéknek legyen körorvosa, ki a népet betegség esetén mérsékelt díjért gyógyítsa; de a tapasztalat azt bizonyítja, hogy ezt az előnyt a nép nem igen használja. Ezerféle bűbajos szerekkel tönkre teszik a beteget s akkor viszik az orvost, mikor már rendszerint a végét járja. Ha meghal, mégis azt mondják, hogy hiába, ha a csodaszerek nem gyógyítanak meg valakit, nincs annak betegségére orvosság semmiféle patikában. Pedig, ha idejében vittek volna szakértő orvost, minden nehézség nélkül meg lehetett volna gyógyítani.

Nem egyszer a betegség szerencsés fordulata is ezekre játszik a kuruzslóknak.

Megtörténik u. i. hogy egyik másik ember mindjárt a betegség kedétén orvoshoz fordul, ki fölismervén a bajt, annak kezdődő vagy előrehaladott voltát, kellő szakzszerűséggel vezeti a bajt a krízisig, mely a súlyosabb betegségek jobbra vagy rosszabbra fordultát szokta megelőzni. Ezt némely betegségben elkerülni lehetetlen levén, a szakértő orvos csupán arra törekszik kurájában, hogy a beteg lehetőleg megerősíttessék a krízis elviselésére. Mikor ez bekövetkezik, a beteg környezete megjegyed: azt hiszi, hogy az orvosság tett neki rosszat; fut a „javas“-ért, ki azután csinál bűbajos szert, hány rá sok keresztet; mormog föltette egypár imádságot; csinál sok hókusz-pókust s ad belőle a betegnek. Ez szerencsésen átvésen a krízisen, nincs a kerekföldnek olyan okos, tudós embere, ki elhithetné a beteg környezetével, hogy nem a bűbajos szer, hanem a patikai orvosság segítette át a bajon.

Az állatoknak meg éppenséggel nem is visznek állatorvost, hanem azokat minden körülmények között és föltétlenül a kuruzslóra

bizzák, ki éppen olyan hókusz-pókus kíséretében csinálja a szenesvizet a beteg állatnak, mint a súlyos beteg embernek.

Igy állunk még igen sok vidéken a mi kies-Zalavármegyénknek is. Van ugyan törvény a kuruzslás ellen; de mit ér, ha azok előtt, kik a törvény szigorának alkalmazására hivatvák, a kuruzslási esetek homályban maradnak; mert a kuruzsolókat földözi, eltakarja a nép tudatlansága, hiszékenysége.

Hiába oktatja a népet a tanító, hiába prédikál a kuruzslás ellen a pap: a kuruzslók még mindig fentartják magukat, mert a nép dédelgeti őket.

Kiirtásukra csupán egyetlen mód volna, az, hogy a községi előjárásának felelősség terhe mellett meg kellene hagyni, köteleességgé kellene tenni, hogy minden kuruzslási eset — forduljon az elő embernél vagy állatnál — az illetékes hatóságnál haladéktalanul bejelenteni tartozzék. Azon kívül a község intelligens egyénei is tartanák erkölcsi köteleességeknek az ily-fajta esetek bejelentését.

Csak is ily módon lehetne az ellen alkalmazni a törvény szigorát, mely hova-hamarább teljesen megszüntetné ezt az ostoba maradványát a boszorkány-időknek.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ hivatalos értesítője.

A nagykőrösi általános gazdasági kiállítás.

„Magyarország oekonomikus fejlődése alapja államiságának“, így fejezte be Károlyi Sándor gróf a nagykőrösi általános gazdasági kiállítás megnyitása alkalmából tartott nagyszabású beszédét. — Hogy mit jelentenek e szavak, azt fejtegetni felesleges dolog volna, hiszen azok értelme oly világos, oly határozott, oly kézzelfogható! — Magyarországon a gazda sorsától függ a nemzet sorsa! De nem akarom ezen axiómát egy értekezés tárgyává tenni, hiszen a zalamegyei gazdasági egyesület nem avval bízott meg; — nem is értekezni, hanem jelenteni kívánok, jelenteni a kiállításon szerzett tapasztalataimról, különös tekintettel azoknak megyénk viszonyaihoz mért jelentőségükre.

Évek multak; a halvány kis zárdanövendék letette a fogadalmat, fölvette a fekete fátyolt, örök hűséget esküdött isteni vőlegényének. Nem volt szomorú, nem gondolta meg, hogy élő sirba lép, nem gondolt arra, hogy az élő-halottak azért csak ép úgy éreznek és feledni nem tudnak, mint a külvilágban; ő csak elveszett kedvese emlékének akart élni, azt gyászolni egész életén át.

Mit érdekelte őt, hogy a hadsereg győzelemmel tért vissza, s egy fényes lappal lett gazdagabb a történelem, ha ő nem jött vissza; az a távol fekvő, jeltelen sir magába ölelte minden boldogságát, ő nem ohajtott mást már az életben, mint nyugalmat.

Es még az sem adatott meg neki! . . .

... Esküvőre készültek a zárdatemplomban, a volt tanítvány kedvéért földiszitették virágokkal az egész templomot; a sok gyertya fényében olyan káprázatosan ragyogott az arany-feszület. Olyan tündéres szép volt minden! A halvány apaca merengve nézett le a khorusból; ilyen fényárban úszott a templom akkor is, midőn ő esküdött örök hűséget vőlegényének és mégis milyen más volt az!

A náaszép a templomba vonul, s az oltárfelé közelednek.

A vőlegény deli alakján megakadt az apaca szeme és nézte hosszan, sokáig, hevesen dobogó szívére szorította kezét; igen-igen, ilyen volt az ő kedvese is, épen ilyen délceg, hódító alak, hátha ő az! . . . Eh káprázat az egész, hisz az már régen meghalt, elporladt! De azért nem birta szemét levenni róla és lelkében föltámadt újra az eltemetettnek hitt mult, szerelme minden szenvedélyével új életre kelt.

Hát még mikor megszólalt a férfi, érces, erős hangon mondva el az esküt; a szegény apaca azt hitte, tört döfnek szívébe, igen-igen ez az ő hangja volt!

„Zalamegye“ tárcája.

Ő nem halt meg!

Rajz.

Írta: Naglné Karay Mariska.

A tömjénfüsttől terhes levegőben olyan andalítón szól az orgona, a kábító illat áthatja az idegeket s az orgonát kísérő gyöngéd női hangok olyan álomba ringatják. A szentség előtt a hívők leborulnak, a khoruson fölhangzik újra az ének, lágyan, édesen: „Tan-tum ergo, sacramentum“ . . . mintha ezer, meg ezer angyal dicsőítené az Ur véghetetlen jóságát.

Távol a fénytengerben úszó oltártól, a templom egy sötét, félreeső zugában térdepel egy lányka. Nem hallja ő a bájos éneket, a pap imáját, nem érzi a márvány hidegét, átszellemülve tekint föl az ég felé. A tömjén illatával, a dicsőének hangja mellett az ő esdő telésza is fölzáll az úr számolyához.

Oh bár könyörgése meghallgatást nyerne!

Kiért imádkozik oly mély áhitattal?

Kedveséért, akit forrón szeret, s akit végtelenül félt.

Szereti ifjú lelke önzetlen szerelmével, az első szerelem gyermekes ábrándjával, azzal a rajongással, melyet tetetni nem lehet. De a kegyetlen sors az ő boldogságát is megsemmisíté, háboruba ment, akit szeretett; érette imádkozik oly buzgón, hogy a gondviselés örökjéjek fölötté, hozza vissza a hősiesség babérkoszorujával, vagy hozza vissza a mankón, megsebesülve; mindenkép halát fog adni érte.

Borzadva gondol rá, ha kedvese is elvérzik, mint annyi más, a csatamezőn, drága szívét keresztül szurják, szilaj paripák száguldanak holttestén keresztül, rátaposnak délceg alakjára, arra a kedves, szép főre,

egy közös sirba teszik és ő még rá sem borulhat soha a drága sirbantra, még az sem lesz az övé! S még nagyobb áhitattal küldi imáját az égbe.

Az áldásnak vége volt, az ének panaszosan elhalt az orgona utolsó akkordjaiban; az emberek egyenként elhagyják a templomot. Csak még a tömjén kékes füstje lebegett az oltár fölött és a leány imádkozott buzgón, szakadatlanul.

A füst lassanként szétoszlott, illata elhalt, az öreg egyházi megrázta a hatalmas kulcsosmagot, melynek zöreijére föleszmélt a leány s egy utolsó fohászt bocsátva még az égek urához — ő is távozott.

Sokszor térdepelt még azután buzgó imádság között a hideg márványon, megszokott helyén az apacák templomában.

Forró imája nem hallgattatott meg!

Ott olvasta egyszer az esettek névsorában kedvese nevét is, akik elvéreztek a haza dicsőségéért. Milyen kegyetlenül fájt az neki; hát a buzgó ima sem tudta megóvni? Az Isten nem hallgatta meg őtet!

Mi öröm, mi boldogság lehet még számára ez után?

Hiszzen kedvesében elvesztett mindent. Ha azt eltemették, legyen eltemetve ő is; és eltemette magát, mint egy élő halott; belépett abba a zárdába, hol gyermekkori éveit töltötte.

Örömmel fogadták a zárdauók a volt tanítványt, kedvében jártak, vigasztalták; az áldott jó fejedelemasszony is elhalmozta gyöngédséggel.

És a leány jól érezte magát ott, földült lelkének jól esett az a végtelen csend, nyugalom, mely körülvette; imába merülve töltötte napjait, imádkozott kedvese lelki nyugalmáért, ki elhagyta idegen országban a szüszza örök álmát, nem viraszt fölötté a szeretet örök világa, nem üntözhethi könyeivel sirja virágait, de imádkozni fog érte egész életén keresztül.

A jól szervezett gazdasági kiállítások és versenyek a gazdasági ismereteknek és vívmányoknak igen határozott terjesztői; ki hinné, hogy sok egyszerű földműves mennyire ismeri a különféle gazdasági gépek különféle rendszerét, mindegyiknek előnyeit, hátrányait! Es hol szerezte ezen ismereteit, iskolában aligha, hiszen ez már az elemi ismeretek körét messze túlhaladja, nem ott, hanem leginkább a kiállításokon. Az állattenyésztés emelkedése minek köszönhető? Itt is egyik legfőbb tényezőzt a kiállítások képezik! A gazdaságot bármely ágát tekintjük, mindenütt szembeszökő a kiállítások előnyei. A munka, a szorgalom és ma már a tudomány termékenyítő versenyét képezik! Nem csak erkölcsi hatásuk, de gyakorlati eredményeik is nagyok! A szorgalom eredményének összehasonlítására, a létező szükségletek, a kereslet felismerésére vezetnek. Szóval a praktikus gazdasági ismereteket generalisálják, és ez képezi legfőbb előnyüket, hiszen a gazdasági ismeretek extensiv terjedésében van létvéle jövőnk záloga. De mit is látunk a nagy-körösi kiállításán? Sokat!!! Volt ott lókiállítás, lóverseny, lóvásár, tenyészállatvásár, szarvas marhára, juhra, sertésre, baromfira, mindezek díjazással egybekapcsolva, gazdasági gép- és egyéb gazdasági műszaki tárgyak kiállítása, gazdasági általános terménykiállítás, gyümölcs és konyhakertészeti kiállítás, szőlőszeti és borászati kiállítás és végre takarmányfűző gépek, szénasajtók és aszálókra gépversenye.

De hol is kezdjem már most; azt mondják, hogy végül csattan az ostor. A legfontosabbat tehát a végére kellene hagynom, de azt meghatározni, hogy viszonyainkhoz mérten mi fontosabb, a tapasztalatok jelentőségük rangsora szerint classificálni alig lehetséges, mert hiszen a mi ott volt, az mind fontos volt.

Kezdjük tehát a tenyészállatvásáron és ott első sorban a szarvasmarhán! Volt kiállítva 61 db. magyar, 11 db. borzderes, 41 db. pirostarka hegyi, 20 db. vegyes keresztezés. A magyar-erdélyi szarvasmarha, a bos taurus primigenius ezen legkiválóbb képviselője a nagy-körösi kiállításán már ritka szép példányok által volt képviselve.

Typikus hibái: a néha nem elegendően erős nyak, gyakran púpos mar, hosszú ágyék, hibás irányú far, sokszor helytelen állású végtagok, igen sok szép példánynál egészen ki vannak küszöbölve; ott láttuk Vojnits Simon ur 8 éves bikáját, az egy oly szép példány, aminőt nem is képzeltem magyar szarvasmarhánál. Testének méretei és arányai oly kitűnők, hogy az ember önként Angliá, de a világ legkiválóbb terméti marhájára, a Shorthornra gondol; az elég hosszú erős, széles, de nem terhelt nyak, a kissé a hát fölé emelkedő, széles, borított, de mégis feszes hosszú mar, a hosszú, elől hátul jól alá-támasztott izmos egyenes hát, a rövid, széles ágyék, nem nagy horpasz, az egyenes hosszú széles és mély far, a hosszú dongás oldalak, az öblös széles mély szűgy, az avval egy síkban fekvő henger-has, helyes állású végtagok, azt a magyar szarvasmarha mintájává teszik. — Láttunk ott még sok szép állatot kiállítva u. m. Farkas János, Stannai György, Almássy Kálmán gróf, Festetics Taszilló gróf, Csekolics Endre gróf, Flüdwig Adolf, Beretvási János, Vaikó Antal, Faragó Ferenc stb. uraktól s bár a székenberkze, a helyes tenyésztési eljárás mindezeknél szembetűnő, mindazon által a maguk nemében még nem érik el a Vojnits Simon ur bikáját.

A szarvasmarha egyik másik csoportja a bos taurus frontosus képviselve volt a simmenthali, pinzgauai és kuhlandi marha által; ezekből összesen csak 41 db. jelent meg a kiállításán, nem csudálhatjuk, hogy csak ennyi, hiszen a távol alföldön, ahol csak a magyar erdélyi szarvasmarha állhatja meg helyét, az égjaji viszonyok csak annak kedvezők nyugoti marhával jó vásárt csinálni alig lehet. Mindazonáltal ezzel is akarok foglalkozni annyival is inkább, hiszen meggyénk egy nagy részében annak tenyésztése igen indicált volna és meghonosítása ugy hiszem csak idő kérdése. Néhány éve már mind több és több frontosust, különösen simmenthali és kuhlandi bikákat hoznak meggyénkbe, hogy milyen befolyásuk van azoknak tenyészanyagunkra arra nézve nincsenek adataim, de hogy a természetes simmenthali és kuhlandi a satnya, tulnyesztett muraközi riskákra nem igen lehet alkalmas, a felett alig kételkedhetünk, hiszen „non est saltus in natura.“

Semmi kétség többé, ő nem halt meg, ez az ő hangja, melynek suttogása oly sokszor remegtette meg szívét, megismerné azt ezer év múlva is, örökre lelkében csegett az.

Ő nem halt meg! — suttogá az apáca — és én örök gyászt öltöttem érte. Jóságos Isten, minő kegyetlen játéka ez a sorsnak! Ő él és én elvagyok temetve örökre! . . .

Az apáca arca föllángolt, majd halavány lett, mint egy halotté, össze szorította ajkát, hogy fájdalma vad sikolyban ne törjön ki; azt hitte, oda kell rohanni az esküvőkhöz és a férfi keblére vetni magát; ne azt, hisz én vagyok a tied! . . .

De a mint rátekint feketé ültönyére, szívét még jobban elsorította a fájdalom; mit akarsz te? hiszen te már hűséget esküdtél vőlegényednek, szentségtörő akarsz lenni? Nincsen jogod többé hozzá, vétek rá gondolnod!

Es elhangzik a „holtomiglan“, a szegény apáca kínos sikolya nem zavarja azt meg, a deli — most már — férj, szeretettel fúzi karjára ifju nejét.

Amint végig haladtak a pad sorok között, a halavány apáca kihajol a khóruson, hátra veti fátyelát, hogy jobban lásson, mert nem bíheti, hogy mind ez nem álom.

Pedig nem volt az, kínos, kétségbeesítő való volt, amit látott: ő volt az, a megsiratott, a gyászolt kedves, aki nem halt meg, mint ő hitte. Látnia kellett, hogy szeretettel fordul egy más nőhöz, és ő még nem is haragudhatott érte, hisz ő volt az, aki megszökött előle! Es amig szívére szorította kezét, azon töprengett: nem

Biztos tudomásom van róla, hogy a perlaki járás több községében, az állami közvetítés mellett szerzett szép kuhlandi bikákat rosszul takarmányozták, mondhatni koplaltatták csak azért, hogy satnya riskákra alkalmazhassák! Nem láttam az utódokat, de elképzelem magamnak. — Javitani nem egyszerre, hanem csak fokozatosan lehet.

A nagy-körösi kiállításán láttam egy termetet, Karsai Albert és Vilmos uraktól kiállított 1 drb. pinzgauai bikát és 2 drb. pinzgauai úszit, részemről a riska javítására ezt a fajtát legalkalmasabbnak gondolnám.

A riska a bos taurus primigenius, a pinzgauai a frontosus csoportba tartozik; a tapasztalat azt bizonyította, hogy e két csoportbeli marhák keresztezése jól sikerül, a pinzgauinál és riskánál a termet is körülbelül egyforma, tehát valószínű, hogy a keresztezés itt is sikerülne. — A javítás pedig kétségtelen volna, hiszen ha eltekintünk is attól, hogy ökrei igában munka képesek, hizékonyaságuk jó, tejrre nézve pedig e fajta kiválóan értékes, elég csak a pinzgauai marha keletkezésének történetére utalnunk, hogy ezen fajtát megbecsüljük. — 1690-től egész 1740-ig a gasteini, goldegi, oberndorfi és saalteldeni községek parasztjai a salzburgi püspöktől engedélyt kaptak arra, hogy szarvasmarha tenyésztésük javítására Svájból bikákat hozhassanak. Akkor simmenthali bikákat is importáltak, ezt többször ismételték és ezen keresztezés eredménye a pinzgauai marha. A pinzgauai marhában tehát egy és ugyanazon vér csörgedezik, mint a simmenthaliban, egynél több ok arra nézve, hogy a riska javítására alkalmazzuk, mert megteremthetjük vele az alapot arra, hogy tetszés szerint a simmenthalival tovább építhesünk.

A kiállításán a frontosus csoport legkiválóbb képviselői természetesen a simmenthaliak voltak. — Ritka szép volt Reuss Henrik egy éves, Kotolgar György 2 éves, Csekolics Endre gróf 2 éves bikája továbbá kiválóak voltak Forster Géza és Jaulusz Izidor simmenthali tehenei.

A bos taurus brachycerus csoport az anthali és algauai marhák által volt képviselve, ezekből összesen 11 db. jelent meg, ezek szintén igen jeles fajták s a hol a tej termelés a fődolog és az, hogy marhánk a test tömegére is értékesítsen és egyszerűs mind erő kifejtő is legyen a mellékes körülmény, ott igen ajánlhatók.

(Folyt. köv.)

Közi:
Szmodis Victor
titkár.

J e g y z ő k ö n y v.

Felvetett 1888. ápril 26-án a „sümei vidéki gazdakör“ által tartott közgyűlésen.

Jelen voltak:

Szűcs István, Gyömörey Gáspár, Külley József, Mild Mihály, Takách Alajos, Kardos Lázár, Varga Tamás, Bogyay Aurél, Eitner Zsiga, Szűcs Zsiga, Mójzer József, Fahdy Antal, Pintér Lajos, Gombay János, Tolnay Tivadar, Neubauer József, Réthy Gyula, Soós Pongrácz, Barkóczy Károly, Sümegi Tivadar.

Elnök úr üdvözlővén a megjelent tagokat a gyűlést megnyitotta.

Mult gyűlés jegyzőkönyve felolvastatván, az akkori határozatok iránt kérdés tételét, a minta-rosták, triőrök és magok beszerzése iránt.

Válasz:

Minta-rosták a rendes időben megrendeltetvén — még ez ideig nem készültek el — erre nézve egy havi idő adatott, s ha a megbízott elnem készíti, úgy máshol rendelődők meg.

Triőrök csakis az ősi vetőmagvak rostálási idejére rendeltetnek meg.

Kísérleti magok beszerzetettek, a mustár ki is osztott. Anthylis és sorghum kiosztásra várnak. Gyömörey Gáspár úr fogja az elosztást eszközölni.

A gyűlés tárgyai:

I. Az anyaegyesület közgyűlésein „a sümegvidéki gazdakör“ képviseltetése.

Erre megválasztattak: Soós Pongrácz, Barkóczy Károly, ifju Hätzky Kálmán, Zathureczky Márton,

jobb volna-e, ha most e szédítő magasból levetté magát és ott halna meg lábai előtt? Talán elhalványulna mosolygó arca, egy szánó pillantást vetne a véres tetemre, megdobbanna szive, ha így látná viszont az egykor szeretett lánykát. Oh ez a sötét ruha és az összetört tagok nagyon sokat mondanának!

— Nem akarok neki bánatot! — susogá — én vagyok a hibás egyedül; én emeltem oly választalat közénk, melyet még a halál sem rombolhat le többé!

Vérző szívvel nézte, mint hagyják el egymásután a templomot, hallotta a kocsi robogását, aztán ájultan roskadt össze.

Ki sejtette volna, minő kin alatt roskadott össze? Nem tudta senki fájdalmát. Ki lát lelkébe, mikor lehajtott fölvel imádkozik? Ki értené meg azt a könyvet, mely néha végig gördül arcán? Ajka néma marad, egy panaszhang sem tör ki azon. Mártírként sanjargatja testét, térdén csúszszza körül az oltárt, de háborgó szive azért nem nyugszik meg, nem lehet vezeklessel megtörnie, elcsendesítenie! Ah az kiozza kegyetlenül!

Keserű fájdalma között bűnbánóan veri mellét, leborul az oltár lépcsőjére, lázasan csókolja a hideg márványt, azzal akarja tán lebitüteni a keblében égő vulkánt; minden esőknál egyet dobban szive: itt, itt térdepel ő! . . .

Es a többi apácák nézik és nem értik. Halkan össze sugnak: milyen boldog, milyen szent, milyen istenfélő ez a Júlia testvér!

Eitner Zsiga, Bogyay Aurél, Sümegi Tivadar, kik is ezen megbízást szívesek voltak elvállalni.

Az anyaegyesület közgyűlésén megbízott a fenti küldöttség elősorolni a következőket:

Tagok névjegyzéke: kizárni, — érnai és pedig: alapító, rendes és 1 frtos pártoló tagoktól.

Az anya-egyesület által ajánlott 200 frt segély kiutalását kéri.

Diszoklevelek kiadásának megsürgetését.

Nyomatványok küldését. Végül a végleszámolás eszközölését.

II. A folyó évben rendezendő tenyész-állat díjazás megtartása, a díjazás megállapítása és a díjazásra a bizottság megválasztása.

Első sorban határozottat, hogy a tenyészállat díjazás Sümegben a múlt évben tartott helyen meg fog taratni, esetleg a sümegi Sarrósi vásárkor.

Díjazásra az anyaegyesület által ígért 80 frt és a sümegvidéki gazdakör által 20 frt fog fordítani, azon esetben ha a gazdakör azon reménye, hogy a nagyméltóságú földművelési miniszter úr által e célra bizonyos összeget fog adni, nem teljesülne.

Díjazásra igényt tarthat a megye összes tenyész-tője kivétel nélkül, de előnyben részesülnek a gazdakör tagjai.

Díjjak készpénzben

Száj marhákra:

I. díj 2 — a — 3 arany — 6 arany.
II. „ 2 — a — 2 „ — 4 „
III. „ 1 — a — 1 „ — 1 „

Összesen 11 arany.

Nyugati marhákra:

I. díj 1 — a — 3 arany — 3 arany.
II. „ 1 — a — 2 „ — 2 „
III. „ 1 — a — 1 „ — 1 „

Összesen 6 arany.

Vagyis összesen 17 darab arany.

Ezen kívül a bizottság által meghatározandó I-ső, II-ik osztályu dícső oklevél.

Bizottság megválasztása a tenyész állat díjazásra a jövő gyűlésen fog megtörténni.

III. A gazdakör tagjai részére beszerzett magvak mivélése iránti felvilágosítás.

Szűcs István elnök úr a mustár, Sümegi Tivadar jegyző pedig az Anthylis és Sorghum mivélést és kezelését ismertették.

IV. A sertés tenyésztés érdekében tenyész kanok beszerzése.

Indítványba hozott, hogy az egyes községek részére a gazdakör közvetítésével kanok szerzesenek be.

Erre nézve a sümegi járás főszolgabírája Soós Pongrácz úr szíves volt megígérni, hogy az egyes községeknél oda fog hatni, hogy ezen cél eléressék.

Szűcs István elnök úr pedig beszerzésre végett tudatta, hogy Pölöskei Gróf Széchenyi birtokáról lehetne a kis-jenei és balázsházi fajtából vásárolni.

Ugyan itt egyes tenyésztők kinyilvánították, hogy ők is hajlandók lennének onnét vásárolni, a gazdakör pedig a közvetítést ezek részére eltagadta.

V. Az állami ménosztályozásra a sümegvidéki gazdakör részéről egy tagnak választása.

Sümegvidéke a mén osztályozási bizottságban nem levén képviselve, azon szomorú tapasztalatra jutott évről évre, hogy mindég a legsúlyosabb mének osztaltak állomására, ennél fogva a gazdakör elhatározta, hogy az anyaegyesület közbenjárását kéri arra nézve, hogy bizottság tagjai közé egy „sümegi vidéki gazdakör“ tagja is beválasztassék, s kérelme teljesítésében bizva, bizalmával Sümegi Tivadar gazdaköri jegyzőt ajándékozta meg.

VI. A rendes tagsági díjjak hová fizetésének meghatározása:

A pénztári kezelés könnyítése és a tagsági díjjak könnyebb befizetése végett, mint az alapszabályok 8-ik szakaszában is a pénztárnok teendőiben előírva van, a „sümegvidéki gazdakör“ tagjai évi díjjaikat a sümegi gazdakör pénztárába fizessék.

Indítványba hozott, hogy a tenyészmarha díjazás körül fölmerülő költségekre az anyaegyesülettől 20 frt kéressék.

Elfogadtatván; az anyaegyesület a 20 frt kiutalására felkértek.

Ezután elnök úr felszólította a jelenlevő tagokat indítványtételre.

Indítvány nem tételvén, a jegyzőkönyv hitelesítésére Mild Mihály és Takách Alajos urak felkértek, s ezzel a gyűlés befejeztetett.

Sümeg, április 26. 1888.

Sümegi Tivadar, gazdaköri jegyző. Mild Mihály, prépost plébános. Takách Alajos, gazdaköri r. tagok.

Közegészségügy.

Dr. Mangin Károly megyei főorvos úr a közigazgatási bizottság május havi ülésén a megye területén április hóban észlelt közegészségi állapotról és egyéb, a közegészségügyet érdeklőkről a következő jelentést terjesztette elő:

A közegészségi állapot úgy a felnőttek, mint gyermekeknél általában kielégítő, sőt a felnőtteknél legnagyobb részben teljesen kedvező volt; a gyógykezelés tárgyát képezett körnemek közt még mindig a légzőszervi bántalmak észleltettek legnagyobb számban, de fordultak elő egyes váltólázak és bélhurut esetek is; ezeken kívül gyermekek közt Pákán, Csömödőren a kanyaróvak, Ukkon és Bellatincon pedig vörhenyek szórványos esetei; Csehiben négy gyermek agyhártyalob tüneteivel került gyógykezelés alá.

A hevenyfertőző kórok közül a március hónapban Dekánoveczen és Novákoveczen még fenállt kanyaró járvány április hónapra megsűnt. E két községben február 24-ike vagyis a járvány túlépte óta annak

DELLER J. REGEDI

Legtisztább égvényes Lithion tartalmú savanyúvíz. Kiváló asztali és üdítő ital. Kipróbált gyógyszer légzési szervek, katarrhus, eszű, köszvény, gyomor-hólyag- és vesebajok ellen.

Lithiontartalmú SAVANYÚFORRÁSA.

Kizárólagos főraktár Zala-Egerszegen Weisz Jónás unokaöccsénél.

Radeini savanyúvíz és gyógyintézet.

Mint gyógyvíz.

Európának legdúsabb Natron-Lithion tartalmú savanyúvize. Minden húgysav bőségekben, mint: köszvény, epe, húgyhólyag és vesebaj betegségekben különösen hat. Megbecsülhetetlen gyógyszer húgyhólyagbetegségekben, elnyálkásodásnál, gyomor és savképződésnél, duhulások, hurutok, és idegbajoknál.

Mint asztali víz.

Dús szénsav és szén-savas Natron tartalmú, valamint kellemes íze és élénk moussirozása miatt a Radeini savanyúvíz a legkellemesebb üdítő italok egyike. Savanyus borral, enkorral, vagy gyümölcsnedvvel vegyítve, élénk habzó és szomjcsillapító italt ad, mit ásványos pezsgőknek neveznek.

Mint Präservatív.

Igen elterjedt alkalmazást nyer a radeini savanyúvíz, mint gyógy- és elterjedt toroklob, vörheny, hideglelés és kolera ellen.

Fürdők és lakások.

A fürdők tetszés szerinti hőmérsékletben vas- és savanyúvízből készítenek, gyógyhatásuk kísérletileg megállapított: köszvény, szárazfajás, növekedésségek, vérszegénység, sápadtság, Hysteria és Sterilitás ellen. (Egy fürdő ára 30 kr., szoba 30 król 1 frt.)

Szénsavas Lithion mint gyógyszer.

Egy liter radeini savanyúvíz 0,06 gramm dupla szénsavas lithionot tartalmaz, ez oly adag, melyen kezdetben nem igen mennek túl. Ezen kitűnő erős alkali mint gyógyszer mily becses bir, bizonyítják Garrod kísérletei, melyek mindennél elismerésbe részesültek. Köszvénybetegéktől vett és egészen húgysavas natronnal fedett csontokat és száradarabokat hasonló erős Kari Natron és Lithion oldatba tett. A két első oldat csak a hatású volt, míg az utolsó oly hatással, hogy a köszvényes lerakódásokkal imprágnált csontdarabok rövid idő múlva teljesen megszabadultak a tisztátalanságtól. Ez vette őt arra, hogy köszvénybetegéknél szénsavas Lithionnal kísérletet tegyen, kiknek rakodmányuk csakhamar csökkent, míg végre egészen megszűnt. Eredmények, melyek más orvosoktól hasonló körülményeknél szintén észleltek. A víz eredetiségének felismerése céljából minden dugó felületére felkötve alakban Radein név van beégetve.

Bővebb iratokkal és bármely felvilágosítással ingyen és bérmentve szolgál AZ IGAZGATÓSÁG. Kizárólagos főraktárak Zala-Egerszegen: FENYVESI MIKSA, Nagy-Kanizsán MARTON és HUBER, Keszthelyen WÜNSCH FERENC, Zala-Lövén BINGER PÁL cégnél. Kapható továbbá minden nevezetesebb kereskedésben és vendéglőben.

Magyar iparcikk

aránylag rövid idő alatt oly bámulatos mértékben még nem terjedt el, mint a

Lenck-kávét,

mely minden tekintetben felülmúlja a kereskedelemben előforduló összes pótkávét. A ki jó kávét akar inni, ma már nem nélkülözheti a

Lenck-kávét,

mely kellemes illatot s színt ad a kávénak.

A t. elárúsító urak riziko nélkül győződhetnek meg a Lenck kávé kitünőségéről, a mennyiben Lenck S. soproni pótkávégyára levelező-lapon kifejezett kívánságra mintákat rögtön ingyen és bérmentve küld. Nagyban való megrendelések is a soproni gyárhoz intézendők.

Assicurazioni Generali 1887. évi mérlege.

BEVÉTELEK.	Nyereség- és veszteség-számok az A mérleghez (1887.)		KINDIS.	
	Utal.	Összes.	Utal.	Összes.
A tétel neve	fr.	kr.	fr.	kr.
1. Díjtartások a múlt évről.	157180 43	9401 43	249843 89	546776 94
a) tüzbiztosítás	108800 06	2058 06	150539 26	364084 28
b) szállítványbiztosítás	461689 05	6192 19	3235191 99	781512 68
c) tüzbiztosítás	16239 98	608 01	581104 38	200 408
d) egyéb tüzbiztosítások	608 01	02192 19	1266377 43	1684 72
2. Tartások a múlt évről.	6702193 45	2524739 06	10303596 85	1865 99 06
a) tüzbiztosítás	258011 02	338805 20	497002 35	6174 39
b) szállítványbiztosítás	12894 31	338805 20	6174 39	38703 09
c) tüzbiztosítás	1865 44	208389 67	138703 09	138703 09
d) egyéb tüzbiztosítások	216883 96	3387 96	138703 09	138703 09
3. Törvényhatóságok javadalmi és orvosi díjak	82989 87	208389 67	138703 09	138703 09
a) Törvényhatóságok javadalmi	1865 44	3387 96	138703 09	138703 09
b) Orvosi díjak	216883 96	208389 67	138703 09	138703 09
4. Nyereségek és veszteségek a múlt évről	157180 43	9401 43	249843 89	546776 94
a) Nyereségek	157180 43	9401 43	249843 89	546776 94
b) Veszteségek	9401 43	157180 43	546776 94	249843 89
5. Nyereségek és veszteségek az A mérleghez (1887.)	157180 43	9401 43	249843 89	546776 94
a) Nyereségek	157180 43	9401 43	249843 89	546776 94
b) Veszteségek	9401 43	157180 43	546776 94	249843 89

AZ ASSICURAZIONI GENERALI VAGYONALISA 1887. december 31-én.	VAGYON		TEHER	
	A	B	A	B
1. Alapítványi tőke	1837500	1837500	1837500	1837500
2. Állami és városi kölcsönök	4750718 10	4750718 10	4750718 10	4750718 10
3. Állami és városi értékpapírok	282867 56	282867 56	282867 56	282867 56
4. Állami és városi ingatlanok	144487 57	144487 57	144487 57	144487 57
5. Állami és városi értékpapírok	2240192 41	2240192 41	2240192 41	2240192 41
6. Állami és városi értékpapírok	4384	4384	4384	4384
7. Állami és városi értékpapírok	1441 79 19	1441 79 19	1441 79 19	1441 79 19
8. Állami és városi értékpapírok	650 9 87	650 9 87	650 9 87	650 9 87
9. Állami és városi értékpapírok	1342165 28	1342165 28	1342165 28	1342165 28
10. Állami és városi értékpapírok	344355 57	344355 57	344355 57	344355 57
11. Állami és városi értékpapírok	503464 49	503464 49	503464 49	503464 49
12. Állami és városi értékpapírok	19884 76	19884 76	19884 76	19884 76
13. Állami és városi értékpapírok	108878 75	108878 75	108878 75	108878 75
14. Állami és városi értékpapírok	1391 97	1391 97	1391 97	1391 97
15. Állami és városi értékpapírok	57216 66	57216 66	57216 66	57216 66
16. Állami és városi értékpapírok	27486 54	27486 54	27486 54	27486 54
17. Állami és városi értékpapírok	310 14 04	310 14 04	310 14 04	310 14 04
18. Állami és városi értékpapírok	3377 75 19	3377 75 19	3377 75 19	3377 75 19
19. Állami és városi értékpapírok	40987 01	40987 01	40987 01	40987 01
20. Állami és városi értékpapírok	3000	3000	3000	3000
Összesen	10000000 00	10000000 00	10000000 00	10000000 00

megszűntéig összesen megbetegült 43 gyermek, kik mind meggyógyultak. Április hónapban csupán Vaspör községben öltött a kanyaró járványos jelleget 34, gyógyulással végződött esettel. Jelenleg a megye egész területére járványmentes.

Boncvizsgálat összesen 6 teljesített; egy gyermekgyilkossági esetben törvényszéki megbízatás folytán, ötször pedig rendőri tekintetből. Ez eseteknél a halál legközelebbi okai voltak: 2 fulladás, 1 elvérzés, 1 tüdőguta, 1 tüdőlob.

Külső hullaszemle rendőri tekintetből ejtett 9, súlyos sértés bejelentett 9.

Öngyilkosságot 3 egyén követett el, kik közül egy (Boronyák Mária Eggerszegen) phosphoroldatot ivott, 1 (Szabó Rezső Radamson) magát agyonlőtte, 1 pedig (Schvarcz Mózes Mihályfán) kutba ugrott.

Véletlen szerencsétlenség általi halálnak 9 egyén esett áldozatává. Ezek egyike (Kovács Ilka 3 éves eggerszei leánya) a vízzel telt pöcegödörbe, a többi 8 (Fitos István Kozmadombján, Lapat Katalin gyermeke Gosztolán, Nyers Árpád Lenti-Szombathelyen, Pókucz Ferenc Lovászában, Brunner József Lakoson, Koczeth Franciska Szent-Györgyvölgyön, Sznopek Ferenc Bajcsán) egy része tókéban, a többi pedig folyóba, de mind vízbe fullt.

Elmekórnak két esete jelentetett be, egyik mint esendő természetű, házi kezelés alatt hagyatott, a másik kórházba szállított.

Veszélyes gyanyájában állott eb két egyént mart meg a tapolcai járásban (Tóth Pált Szigligeten és Kardos Marit a töreki pusztán); mindkettő gyógykezelés alá vétetett.

A zala-eggerszei tanítói járáskör tavaszi közgyűlése.

A zala-eggerszei tanítói járáskör tavaszi közgyűlését Kiss Dénes járásköri elnök elnökléte alatt t. hó 23-án tartotta Csátáron, melyen jelen volt vendégként Kocsis Ferenc helybeli plebános és a járáskör tagjai közül mintegy 50-en.

Gubics József helybeli tanító gyakorlati előadást tartott a történelemből a IV. és V. osztály növendékeinek a tatarjárásról. Ezt követte az előadás bírálata.

Ez után elnök a tagokat üdvözölve, kezdetét vette a tulajdonképeni közgyűlés.

Göntér Endre náprátfai tanító értekezett a központ által kitűzött következő tétel felett: „Miként lehetne a tavaszi hónapokban falu helyeken a szorgalmi időt célszerűbben beosztani, hogy a nagyobb növendékek iskolai kötelezettségeiknek eleget téve, szülőiknek is többé-kevésbébb segélyére lehetnének; továbbá, hogy a pontatlan iskolázatás mint volna legcélszerűbben megszüntethető.“

A közgyűlés mindkét tételt behatóan megvitattán, részint az előadó javaslata, részint egyesek által tett indítvány alapján a következőkben állapodott meg: Amennyire lehetséges, a közgyűlés tavaszi hónapokban is a délelőtti és délutáni tanítás tartását óhajtja, amely községekben a fenförgő viszonyok miatt ez keresztül vihető nem volna, tavaszi hónapokban az előadások csak délelőtt tartatnának, még pedig külön oktattatnának az I. és II., és külön a III., és IV. osztály növendékei, vagy hol hat osztályú osztatlan népiskola van, külön az I., II., III., és külön a IV., V. VI. osztály növendékei. Hogy a tanítás a nagyobb, vagy a kisebb osztályok növendékeivel kezdődjék-e s hogy a délelőtt mely órára tüzessék ki az oktatás, ezt minden egyes községben az iskolaszék a helyi viszonyok tekintetbe vétele mellett állapítaná meg.

A pontatlan iskolázást illetőleg a járáskör a közgazgatási bizottság által ez ügyben hozott rendeletét, ha az minden irányban szigorú következetességgel a lelkiismeretes pontossággal fogantatottatik, elégségesnek tartja. Mivel azonban előfordult eset, hogy a tanító a szolgabíró által megidézett az általa az igazolatlan mulasztásról beadott jegyzékének beigazolása végett s mivel ily eljárás egy részt a tanítói tekintély rovására történik, miután feltételezendő, hogy a kimutatást a tanító legjobb tudomása és meggyőződése szerint állítja egybe s így annak hitelességéhez kételem nem férhet és személyes megjelenésekor is csak ugyanazt mondhatja, mint amit a jegyzékébe bevezetett; más részt a tanítónak ily gyakori megidézése a tanítás rovására történik, miután ily megidézés alkalmával iskolai kötelezettségének nem tehetvén eleget, a tanítás szünetel: a járáskör megkeresendőnek javasolja a közigazgatási bizottságot, hogy a tanítók által az igazolatlan mulasztásról egybeállított kimutatások hiteleseknek tartatván, azok igazolása végett a szolgabíró által ne idéztessenek meg.

A számvizsgáló bizottság jelentése szerint a járáskör segélyegyesületének vagyona áll: a) kintlevő kölcsönökben 1063 frt 38 kr., készpénzben 27 frt 16 kr., tagsági hátralékokban 7 frt 72 kr., összesen 1098 frt 26 krból. Az 1887. évi november 13-án taatott őszi közgyűléskor a vagyon 1017 frt 60 krt tett s így mult év november 13-tól 1888. évi május 20-ig a növekedés 80 frt 66 krt tett, mely jelentés örömmel vétetett tudomásul.

Tekintve, hogy a járáskör pénztárnokának a segélyegylet vagyonának kezelése körül több dolga van, fáradságának némi jutalmazásául a számvizsgáló bizottság javaslatára évenként 2 drb 10 frankos arany szavazatot meg tiszteletdíj, mely részére már az 1887. évi egyetemes közgyűlésen tétetett.

Az orsz. tanítói árvaház gyűjtő bizottságának jelentése szerint az őszi közgyűlés óta a jelzett célra a zala-eggerszei takarékpénztár 10 frtot, a vas-zalai első takarékpénztár zala-eggerszei fiókja 5 frtot és Mendly Károly ur 4 frtot voltak szivesek adományozni, melyért a közgyűlés köszönetét fejezte ki.

A járásköri elnök jelentése szerint a járásköri segélyegylet részére Radocza János országyűlési képviselő

viselő ur 25 frtot, a vas-zalai első takarékpénztár zala-eggerszei fiókja 5 frtot voltak kegyesek adományozni, mely köszönettel vétetett tudomásul.

A közgyűlés elhatározta, hogyha a tagok a segélyegylet pénztárából vett kölcsönök után törlesztést tesznek, a törlesztésre adott összegből első sorban az esetleges tagsági hátralékok levonandók.

Miután a csatári iskola nagyságához mérten nagyon is sötét, a közgyűlés Páukovich György járásköri tag indítványára felkérte Kocsis Ferenc plebános urat, mint iskolaszéki elnököt, hogy saját hatáskörében e baj mielőbbi elhárítása iránt sziveskedjék intézkedni, mit ő szives készséggel meg is ígért.

A jövő közgyűlés helyéül Bucsú-Szent-László jelöltetett ki a következő tárgysorozattal: a helybeli tanító gyakorlati előadást tart, Kovács György alsónemes-apátii tanító gyakorlati előadást tart az egészség-tanból, Kiss Lajos zala-eggerszei polgári iskolai tanító értekezik a földrajz köréből, Göntér Endre náprátfai tanító értekezik a borkollektáról.

Végül az elnök köszönetét fejezve ki az iskolaszéki elnök urnak a szives megjelenésért, a közgyűlést bezárta.

Elvi határozatok ipar-ügyekben.

1. A munkakönyv megszerzéséért nem az iparos-ség, hanem annak munkaadója tartozik felelősséggel, ily mulasztás miatt az 1884. évi XVII. t. c. 157 §-a értelmében csak a munkaadó büntethető.

Tényállás, G. M. ellen kőműves ipar jogosulatlan üzése miatt panasz tétetett. A tárgyaláson tiltakozott a vád ellen s csak is azt ismerte be, hogy mint napszám-dolgozó P. J. nál.

Az I-ő foku hatóság jogosítlan iparüzés miatt 20 frt pénzbüntetés megfizetésére marasztalta. A II-od foku hatóság a jogtalan iparüzés vádja alól felmentette, de mivel kitént, hogy mint kőműves-ség dolgozott es munkakönyvvel ellátva nem volt, a panaszlotra kiszabott 20 frt pénzbüntetést az iptartörvény 157 § a) pontja alapján helyben hagyta. A földmívelés ipar és kereskedelemügyi m. k. miniszterium e tárgyban 11779—1888. IX. a. sz. a. a harmadfokban a következő határozatot hozta. G. M. Cs. i. kőműves segéd ellen kőműves iparnak jogosulatlan folytatása miatt indított iparkihágási ügyben hozott másodfoku határozatot, mely szerint a panaszlott az 1884-ik évi XVII. t. c. 99. §-ába ütköző kihágás miatt ugyanazon t. c. 157. § a) pontja alapján 20 frt pénzbüntetéssel, illetőleg megfelelő elzárással lett büntetve, másfelül azonban a kőműves mesterség jogtalan folytatásának vádja, s az e miatt az elsőfokban reá kiszabott büntetés alól felmentetett, a törvényes határidőben beuyjított felfolyamodás következtében felülvizsgálat alá vettem, s ennek eredményeként az idézett másodfoku határozatnak felmentést tartalmazó részét, — mert felfolyamodásul különben sem lett megtámadva, érintetlenül hagynom; a munkakönyv megszerzésének elmulasztására vonatkozó részében pedig megváltoztatom és G. M. kőműves segédet a reá kiszabott büntetés alól felmentem; mert a munkakönyv megszerzéséért nem az iparos-ség, hanem ennek munkaadója tartozik felelősséggel, s az e tekintetben elkövetett mulasztás miatt az 1884-ik évi XVII. t. c. 157. § a) értelmében csak a munkaadó büntethető.

2. Vásár rendészeti szabályzat alapján az iparigazolvány felmutatását követelhetni. A felmutatás esetére a szabályzat büntető intézkedéseket is tartalmazhat, de az iptartörvény alapján az említett mulasztás büntetést nem von maga után.

Tényállás, V. H. és B. J. alkuszok a gy-i hetivásáron gabnavételek és eladások közvetítésével foglalkozván, a vásári rendőröközeg őket iparigazolványuk felmutatására hívta fel, melyet azonban ezek előmutatni nem tudtak. Ellenök az iptartörvény alapján eljárás tétetvén folytatva. V. H. előadta, hogy neki iparigazolványja sincs, tőle ilyennek felmutatását sehohsem követelték. B. J. ezen tárgyaláson azt, hogy iparigazolványt nem bírta igazolni. Az iparhatóságok a nevezettekkel az ottani vásárrendészeti szabályzat, illetőleg az 1884. évi XVII. t. cikk 156 §§ a) pontjába ütköző kihágás miatt pénzbüntetés megfizetésére marasztalták, indokolván, hogy V. H. igazolvánnyal nem bír, B. J. pedig igazolványát benem mutatta. A földmívelés, ipar és kereskedelemügyi m. k. miniszterium azon körülményt, hogy valaki iparigazolványt felszólításra felnem mutathatja, oly cselekménynek, mely az iptartörvény alapján büntetést vonhatna maga után, nem tekintette, az alsóbb hatóságokat annak kiderítésére utasította, vajjon B. J. bir e tényleg igazolvánnyal, B. J. az ekként később megejtett tárgyaláson igazolványát bemutatathatván, a nevezett miniszterium mint harmadfoku hatóság a szóban forgó ügyben 1888 ik évi 1615—X sz. a. a következő határozatot hozta. Az eljárt iparhatóságok azon határozatait, melyek szerint V. H. és B. J. panaszlottak az 1038—1884. sz. a kelt alkusz szabályrendelet 4 §-ába s az 1884. XVII. t. c. 156 §-ának a) pontjába ütköző kihágás miatt, még pedig elől nevezett panaszlott 8 frt, az utóbb nevezett panaszlott 3 frt pénzbüntetés megfizetésére esetleg egy-egy napi elzárásra marasztaltattak, a törvényszabta határidőben bejelentett fellebbezés következtében felülvizsgálat alá vettem, s ennek eredményeként a határozatnak V. H.-ra vonatkozó részét a felhozott indokokkal helyben hagyandónak, ellenben B. J.-ra vonatkozó részét megváltoztatandónak, s őt a büntetés alul felmentendőnek találtam, mert a pótlólag másolatban bemutatott iparhatósági igazolvány szerint ő az alkuszi iparnak Gy. városi területén leendő gyakorlatára feljogosított, s így azon mulasztásért, hogy iparigazolványát a mult évi július hó 30-án teljesített rendőri piaci vizsgálat alkalmával othon felejtvén, felmutatni nem bírta, mint első ízben történt mulasztásért a bemutatott szabályrendelet 4. §-ának megfelelőleg, a piactól ugyan kiutasítható, de más büntetéssel sújtható nem volt.

Reform a pénzeslevelek, csomagok és táviratok feladásánál.

A postai csomagok, pénzes levelek és táviratoknak levéljegyekkel leendő bérmentesítése és ezen jegyeknek mielőbbi alkalmazása tárgyában a közmunka és közlekedésügyi miniszter a következő értesítést bocsátotta ki:

„A postai küldeményekért és táviratokért eddig a feladáskor készpénzben fizetett díjak: pénzes levelek, csomagok és táviratok után, a mennyiben ezen díjak 10 frtot meg nem haladnak, 1888. évi június 1-től frankojegyek (posta és távirat értékegyek) felragasztása által fizetendők meg.

E célból ugy a postai, mint távirat díjak lerovásánál az eddigi 2, 3, 5, 10 és 20 kros és az ezek kiegészítésére egyuttal forgalomba hozott 1, 8, 12, 25, 24, 30, 50 kros, 1 és 3 frtos frankojegyeket hell használni. A régi és új frankojegyek haphatók minden posta- és távirat hivatalnál és az eddigi frankojegy árusítóknál.

A frankojegyet a küldeményre és táviratra magának a feladónak kell felragasztani, még pedig: közönséges és ajánlott leveleknél, utalványoknál és pénzes leveleknél a boríték címlapján, lehetőleg a felső jobb sarkon, s ha itt elegendő hely nincs, a küldemény peséses, illetve hátoldalán; különösen figyelni kell arra, hogy a pénzes levelekre felragasztandó minden egyes frankojegy körül megközelítőleg egy centiméternyi köz maradjon, s hogy a frankojegyek a borítékok szeleit át ne fogják, s a borítékok szárnyszeleit be ne fedjék.

A pénz külön papírba téve kell a borítékba helyezni, borítékul pedig legcélszerűbb a minden postahivatalnál és frankojegy-árusítónál 1 krért kapható postai pénzes levél borítékot használni.

Pénzt közönséges, vagy ajánlott levélben küldeni nem szabad, de nem is indokolt, mert utalvánnyal, 5 kros frankojegy felragasztása mellett 5 forintig bárhová lehet pénzt küldeni. Csomagok feladásánál a frankojegyeket e célra szolgáló üres helyen kell felragasztani.

Szabály az: hogy a díjak lerovására lehetőleg kevés számú, megfelelő értékű frankojegy használtsék, különösen a pénzesleveleknél, hol a sok frankojegy felragasztása mindenképen kikerülendő (pl. 27 kros díjat 24 és 3, — 33 kros díjat 30 és 3 kros értékű frankojegyekkel kell leróni.)

A teleknek saját érdekükben áll, hogy a frankojegyeket szabályos módon ragasztsák fel, mindazonáltal, ha figyelmeztetés után is az kívánják, hogy a küldeményük szabályellenesen alkalmazott frankojegyekkel is elfogadtassék, a postahivatalok a feladó vesélyére elfogadják ugyan, azonban e körülményt a vesélyen följegyzik. A posta- és távirat hivatalok tartoznak felvilágosítást adni valamely küldeménynek vagy táviratnak díjára s arra nézve, hogy mely díjakat lehet vagy kell frankojegyekkel kiegyenlíteni s kívánatra utbaigazítást is a felragasztás módjára nézve.

Az elromlott frankojegyek beválthatók az érték 10 százaléknak levonása mellett, de csak akkor, ha azok az elrontott borítékon, táviraton stb. mutattnak be, s csak miután megállapították, hogy azok használva még nem voltak s ha nyilvánvaló, hogy üzérkedés esete tenn nem torog.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Kinevezés. Ö felsége, a m. kir. igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Horváth Ferenc nagykanizsai törvényszéki bírót a nagy-kikindai törvényszékhez elnökké nevezte ki.

A zala-eggerszei tekeegylet f. hó 25-én tartott választmányi gyűlésén elhatározta, hogy június hó 17-én a kaszaházi kertben tekeversenyyel egybekötött táncmulatságot fog tartani. A tagok részére rendes összejöveteli helyül a kaszaházi kert lett a választmány által a kert tulajdonosának beleegyezésével kijelölve s összejöveteli napokul hétfő, szerda és péntek lett hetenként kitzűve.

Eljegyzés. Horváth György, a nagy-kanizsai dézalai takarékpénztár s. könyvvezetője, pünkösduapján tartotta eljegyzését Nagy Kanizsán Darázs Malvin urhölgygyel, a nagy kanizsai községi népiskola tanítónőjével.

Véglegesítés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Mészey Blanka stridói állami iskolai okleveles tanítónőt állásában, végleg megerősítette.

Hymen. Dr. Obersohn Mór zala-eggerszei köz- és váltó ügyvéd eljegyezte Klein Fanny urhölgyet Nagy-Kanizsán.

Érettségi vizsgálat. A zala-eggerszei polgári iskolával kapcsolatos középkereskedelmi iskolánál az 1887. tanévi érettségi vizsgálatok írásbeli része június hó 8 és 9-én, a szóbeli pedig június hó 13-án tartatik. A vallás- és közoktatásügyi miniszterium részéről biztosul dr. Ruzsicska Kálmán zalamegyei kir. tanfelügyelő úr van kiküldve.

A zala-eggerszei szegény gyermekek karácsonyfája című egyetemes tőkének gyarapítására 1888. június 3-án a Rozenkrancz kertben tekeversenyyel egybekötött tavaszi táncmulatságot rendez. Kezdeté d. u. 4 órakor. Beléptidij: személyenkint egyletli tagoknak 20 kr., nem egyletli tagoknak 30 kr. Egy tekegy 3 do-básra 15 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és a „Zalamegye“ című lapban nyugtáztatnak. Kedvezőtlen idő esetén június 10-én fog megtartatni.

Hymen hír. Dr. Graner Ernő budapesti köz- és váltó ügyvéd legközelebb jegyezte el Kis-Czellről Pick Giza urhölgyet.

Tavaszi mulatság. A zala-eggerszei középkereskedelmi- és műipariskola, valamint a felsőleányiskola növendékei által f. hó 21-én a kaszaházi kertben tekeversenyyel egybekötött tavaszi mulatság kitünően sikerült. A bejáratnál csinos dísz kapu volt felállítva, a tánc-helyiség izlésesen vol feldíszítve. Kár, hogy kissé szeles idő levén, a lámpionokat mind nem lehetett felgyújtani. A mulatságon nagy számú és díszes közönség vett részt.

